

METODOLOŠKO POJASNILO

INDEKSI CEN ŽIVLJENJSKIH POTREBŠČIN IN POVPREČNE DROBNOPRODAJNE CENE

To metodološko pojasnilo se nanaša na objavljanje podatkov:

- Indeksi cen življenjskih potrebščin, Slovenija, mesečno (PO)
- Indeksi cen življenjskih potrebščin in povprečne drobnoprodajne cene, Slovenija, mesečno (EO)
- Harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin s konstantnimi davčnimi stopnjami, Slovenija, polletno (PO)
- Temeljna obrestna mera, Slovenija, mesečno (PO)

Vsebina:

1. NAMEN
2. PRAVNA PODLAGA
3. ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI
4. IZBOR ENOT OPAZOVANJA
5. ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV
6. DEFINICIJE
7. POJASNILA
8. OBJAVLJANJE PODATKOV
9. REVIDIRANJE PODATKOV
10. DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA

Pripravila: Mojca Zlobec

Zadnjič osveženo: 27. 2. 2017

1. NAMEN

Namen objave podatkov o indeksih cen življenjskih potrebščin je prikaz mesečnega gibanja drobnoprodajnih cen izdelkov in storitev.

Namen objave podatkov o povprečnih drobnoprodajnih cenah je prikaz absolutnih ravni cen izbranih izdelkov in storitev, ki jih domače prebivalstvo najpogosteje kupuje.

Ključne statistike, ki jih objavljamo, so:

- indeksi cen življenjskih potrebščin – merilo inflacije (ICŽP) po klasifikaciji ECOICOP,
- harmonizirani indeksi cen življenjskih potrebščin (HICŽP) po klasifikaciji ECOICOP,
- harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin s stalnimi davčnimi stopnjami (HICŽP–CT) po klasifikaciji ECOICOP,
- povprečne drobnoprodajne cene izdelkov in storitev,
- temeljna obrestna mera (TOM).

2. PRAVNA PODLAGA

- [Letni program statističnih raziskovanj \(LPSR\)](#)
- [Zakon o državni statistiki](#) (Uradni list RS, št. 45/95 in 9/01)
- Uredba (EU) 2016/792 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o harmoniziranih indeksih cen življenjskih potrebščin in harmoniziranem indeksu cen stanovanjskih nepremičnin ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 2494/95 (CELEX: 32016R0792)

Podatki o HICŽP (po Uredbi (EU) 2016/792) so mednarodno primerljivi in prispevajo k evropski statistiki.

3. ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI

Enota, ki jo opisujejo objavljeni podatki, je izbrani reprezentativni proizvod (izdelek ali storitev). Te izbrane enote predstavljajo najpomembnejši delež v skupni potrošnji povprečnega potrošnika; gibanje njihovih cen pa obenem najbolje odraža gibanje cen sorodnih proizvodov oziroma storitev. Ti proizvodi in storitve sestavljajo t. i. »košarico« dobrin.

Košarico dobrin (izdelkov in storitev) sestavljajo reprezentanti, ki so glede na svoje lastnosti in opise razvrščeni v 5 kategorij: kmetijski pridelki, živilski in neživilski proizvodi, gostinske storitve ter druge storitve.

4. IZBOR ENOT OPAZOVANJA

Enote, tj. reprezentativne izdelke in storitve (reprezentante), ki so v posameznem letu vključeni v raziskovanje, izberemo na podlagi praga. Izbrani so izdelki in storitve, katerih delež (prag) v skupni potrošnji prebivalstva je večji od 0,1 % in katerih cene lahko najbolje odražajo gibanje cen sorodnih izdelkov in storitev oziroma splošno gibanje cen.

Tabela 1: Število izbranih reprezentantov po letih

Leto	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Število reprezentantov	666	669	663	667	684	706	711	717

Mesta, kjer opazovalci cen zberejo podatke o cenah, so poslovni subjekti, kjer se prodajajo izdelki in storitve potencialnim kupcem. To so trgovine, tržnice, obrtne delavnice, storitvene in druge organizacije, spletne strani. Ti poslovni subjekti se določijo glede na tržni delež, ki ga imajo glede na višino prihodka v posamezni dejavnosti. V vsakem izbranem kraju se pridobi povprečno 5 cen za posamezni izdelek oziroma storitev. Mesečno se za izračun indeksa zbere okrog 18.000 cen.

5. ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV

Podatke o cenah reprezentativnih izdelkov in storitev zberejo opazovalci cen vsak mesec v Kopru, Ljubljani, Mariboru in Novem mestu. Nekatere cene se zberejo tudi v drugih krajih po Sloveniji, po telefonu, prek spletnih strani ali drugih zbirk podatkov posameznih prodajalcev izdelkov in storitev. Vseh opazovanih mest, kjer se pridobijo podatki o cenah reprezentantov, je okoli 1.450.

Izdelki in storitve so za potrebe izvajanja tega raziskovanja in zaradi razporeditve časa popisa cen v posameznem mesecu razvrščeni v naslednje sorodne skupine:

- kmetijski pridelki (čas opazovanja: 1. in 3. teden v mesecu),
- živilski proizvodi (od 16. do 21. v mesecu),
- neživilski proizvodi (od 1. do 15. v mesecu),
- storitve (od 1. do 25. v mesecu) in
- naftni derivati (od 1. do 25. v mesecu).

Opazovalci cen nam zahtevane podatke za tekoči mesec sporočajo sproti, najkasneje pa do 26. v tekočem mesecu.

6. DEFINICIJE

Indeks cen življenjskih potrebščin (ICŽP) meri spremembe drobnoprodajnih cen izdelkov in storitev glede na strukturo izdatkov, ki jih domače prebivalstvo namenja za nakupe predmetov končne porabe doma in v tujini (načelo nacionalne porabe). Pri nas se ICŽP in HICŽP zaradi velike metodološke podobnosti skoraj ne razlikujeta.

Na mesečni ravni objavljamo indekse s premično osnovo, tj. periodične indekse (mesec glede na isti mesec prejšnjega leta, mesec glede na prejšnji mesec, mesec glede na december prejšnjega leta; povprečje mesecev leta glede na povprečje istih

mesecev prejšnjega leta, zadnjih dvanajst mesecev glede na prejšnjih dvanajst mesecev) in indeks s stalno osnovo (mesec glede na povprečje leta 2015, ki je bazno leto).

Harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin (HICŽP) meri spremembe drobnoprodajnih cen izdelkov in storitev glede na sestavo izdatkov, ki jih potrošniki (domači in tuji) namenjajo za nakupe predmetov končne porabe na ozemlju Slovenije (načelo domače porabe). Je tudi primerljiv harmoniziranemu indeksu cen življenjskih potrebščin, ki ga računajo druge države članice Evropske unije (EU).

Za HICŽP na mesečni ravni objavljamo enake indekse s premično in stalno osnovo kot pri ICŽP, in sicer v stopnjah rasti.

Harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin po stalnih davčnih stopnjah (HICŽP-CT) je indeks s stalnimi davčnimi stopnjami od baznega do opazovanega obdobja. Meri spremembe cen življenjskih potrebščin brez učinka sprememb davčnih stopenj in trošarin na proizvode v istem časovnem obdobju. Ko se davčne stopnje spremenijo, se vpliv spremenjenih davkov odrazi v razliki med HICŽP in HICŽP-CT. Ob predpostavki, da so davčne spremembe uvedene hkrati in v celoti, je viden implicitni prispevek davčnih sprememb k inflaciji.

V polletnih objavah objavljamo indeks s premično osnovo, tj. periodični indeks v stopnjah rasti (posamezen mesec glede na prejšnji mesec), in sicer za prvo polletje od januarja do junija, za drugo polletje pa od julija do decembra.

COICOP/HICP (Classification of Individual Consumption According to Purpose / Harmonized Index of Consumer Prices) je klasifikacija oziroma razvrstitev proizvodov po namenu v 12 glavnih skupin (oddelkov), prilagojena potrebam računanja harmoniziranega indeksa cen življenjskih potrebščin.

ECOICOP (European Classification of Individual Consumption According to Purpose) je evropska klasifikacija individualne potrošnje po namenu, razdeljena v 12 glavnih oddelkov, s pripadajočimi skupinami, razredi in podrazredi. Prvič se je uporabila za podatke, ki se nanašajo na januar 2017 (Uredba (EU) 2016/792 Evropskega parlamenta in Sveta).

Drobnoprodajna cena je končna prodajna cena, ki jo plačajo potrošniki za nakup posameznih izdelkov in storitev z denarnimi transakcijami. Vsebuje tudi predpisan davek in preostale dajatve.

Seznam izdelkov in storitev (»košarica«) je podroben seznam proizvodov z opisi teh proizvodov in z merskimi enotami za količino izdelkov oziroma storitev, na katero se nanaša navedena cena.

Obrestna mera je cena denarja. Pove, koliko odstotkov glavnice, vložene za eno leto ali izposojene za eno leto, znašajo obresti. Običajno je določena za obdobje enega leta.

Temeljna obrestna mera (TOM) je letna obrestna mera za ohranjanje vrednosti denarnih obveznosti in terjatev v domačem denarju in zagotavlja ohranitev realne vrednosti denarnih obveznosti.

Tekoči mesec je mesec na katerega se nanašajo podatki.

Uteži pomenijo delež potrošnje posameznega izdelka oziroma storitve v skupni potrošnji in hkrati merijo, koliko sprememba cene posameznega izdelka oziroma storitve prispeva k skupni spremembi cene. Namenjene so tudi merjenju prispevka vpliva spremembe cene posameznega izdelka oziroma storitve k skupni spremembi cene.

Bazno obdobje uteži je obdobje, običajno izbrano leto, na katero se nanašajo ocenjene vrednosti potrošnje, uporabljene pri izračunu uteži.

Bazno obdobje cen je obdobje, na katero se nanašajo cene, s katerimi se ob vsakem izračunu indeksov primerjajo cene iz tekočega obdobja. V našem primeru je bazno cenovno obdobje december prejšnjega leta (od leta 1994).

Bazno obdobje indeksov je obdobje, običajno izbrano leto, v katerem je indeks enak 100.

Blago dnevne rabe so proizvodi, katerih rok uporabnosti je zelo kratek, običajno največ eno leto (npr. hrana, pijače).

Poltrajno blago so proizvodi, katerih predvidena življenjska doba je približno eno leto in katerih vrednost ni velika (npr. obleka in obutev).

Trajno blago so proizvodi z daljšo življenjsko dobo, obenem pa je tudi njihova vrednost večja (npr. pohištvo, prometna sredstva).

Sezonski proizvodi so izdelki in storitve, ki jih v nekaterih obdobjih v značilnem letnem cikličnem vzorcu ni mogoče kupiti ali se kupujejo v majhnih ali zanemarljivih količinah.

Goriva in energija je ena od posebnih skupin, ki jo sestavljajo proizvodi za ogrevanje in razsvetljavo stanovanj (04.5 Električna energija, plin in druga goriva) ter pogonska goriva (07.2.2 Goriva in maziva za osebna vozila).

7. POJASNILA

7.1 KLASIFIKACIJE

Od leta 1997 do 2016 smo uporabljali klasifikacijo individualne porabe sredstev (COICOP/HICP), ki je bila z letom 2000 usklajena z dokončno različico COICOP, sprejeto v letu 1999.

Od januarja 2017 dalje razvrščamo izdelke in storitve ter računamo indekse cen življenjskih potrebščin po evropski klasifikaciji individualne potrošnje po namenu (ECOICOP).

Izdelke in storitve razvrstimo po omenjeni klasifikaciji ECOICOP v 5 nivojev:

- **skupaj**
- **oddelek** (npr. **01** Hrana in brezalkoholne pijače),
- **skupina** (npr. **01.1** Hrana),
- **razred** (npr. **01.1.1** Kruh in izdelki iz žit) in
- **podrazred** (npr. **01.1.1.1** Riž).

Indekse izračunavamo in objavljamo glede na zgornjo razvrstitev izdelkov in storitev.

Od januarja 2017 objavljamo indekse praviloma do ravni podrazreda (5-mestna šifra klasifikacije) razen v primerih, ko je utež izdelka ali storitve manjša od 0,1 %. Časovna vrste je izračunana od leta 2000 dalje. Zaradi nekaterih razlik v razvrščanju proizvodov v posamezne skupine po klasifikacijah COICOP in ECOICOP so lahko v obdobju od 2000 do 2016 v izračunanih indeksih v skupinah in razredih manjše razlike.

Od 2000 izračunavamo tudi indekse za posebne skupine:

- blago,
- blago dnevne porabe,
- poltrajno blago,
- trajno blago,
- storitve,
- goriva in energija (električna energija, plin in druga goriva ter goriva in maziva za osebna vozila),
- skupaj brez alkoholnih pijač in tobaka,
- sezonski proizvodi ter
- skupaj brez sezonskih proizvodov.

Od 2001 še za posebne skupine:

- hrana, pijače in tobak (hrana in brezalkoholne pijače ter alkoholne pijače in tobak),
- skupaj brez hrane pijače in tobaka (skupaj brez hrane in brezalkoholnih pijač ter brez alkoholnih pijač in tobaka),
- skupaj brez goriv in energije (skupaj brez električne energije, plina in drugih goriva ter goriv in maziv za osebna vozila).

V 2009 smo navedenim posebnim skupinam dodali še tri:

- skupaj brez hrane goriv in energije (skupaj brez hrane in brezalkoholnih pijač, električne energije, plina in drugih goriv ter goriv in maziv za osebna vozila),
- dejanske najemnine za stanovanja in storitve za vzdrževanje in popravilo stanovanja,
- storitve brez dejanskih najemnin za stanovanja in storitev za vzdrževanje in popravilo stanovanj.

7.2 OBDELAVA PODATKOV

Za obdelavo podatkov se uporabljajo metode statističnega urejanja podatkov in uteževanje podatkov.

UTEŽEVANJE

Z uteževanjem želimo doseči reprezentativnost vzorca, tako da so uteženi podatki čim boljša ocena opazovane populacije v določeni časovni točki.

Za pripravo uteži za izračun ICŽP uporabljamo kot glavni vir podatke iz ankete o potrošnji sredstev gospodinjstev (APG). Te podatke preverjamo in dopolnjujemo še z drugimi statističnimi in drugimi dosegljivimi viri. Uteži se spreminjajo vsako leto. Uteži v letu 2017 temeljijo na povprečju izdatkov iz APG za leto 2015, preračunanih (indeksiranih) na cene iz decembra 2016.

Za pripravo uteži za izračun HICŽP uporabljamo kot glavni vir podatke o izdatkih gospodinjstev za končno potrošnjo iz nacionalnih računov. Tudi te podatke preverjamo in dopolnjujemo še z drugimi statističnimi in drugimi dosegljivimi viri. Uteži za leto 2017 temeljijo na podatkih o sestavi izdatkov za leto 2015, preračunanih (indeksiranih) na cene decembra 2016, to je tudi referenčno cenovno obdobje.

STATISTIČNO UREJANJE PODATKOV

Podatke smo statistično uredili s kombinacijo sistematskih popravkov in postopkov vstavljanja podatkov. Pri vstavljanju podatkov smo uporabili metodo logičnega vstavljanja.

Več o statističnem urejanju podatkov lahko preberete v splošnem metodološkem pojasniliu [Statistično urejanje podatkov](#).

7.3 DRUGA POJASNILA

INDEKSI

ICŽP se uporablja tudi za usklajevanje plač in drugih socialnih transferjev z rastjo cen v Sloveniji. Od leta 1998 je uradna mera inflacije v Sloveniji. Prej je to funkcijo opravljal indeks cen na drobno.

HICŽP se uporablja za primerjanje inflacijskih stopenj med državami EU. Uporablja se tudi kot uradna mera Evropske centralne banke (ECB) pri zagotavljanju cenovne stabilnosti v Ekonomski in monetarni uniji (EMU). V Sloveniji ga računamo od leta 2001.

Potem ko se v posameznem mesecu zberejo vse cene, se najprej izračunajo povprečne cene in nato indeksi cen. Izračun povprečne cene in nacionalne cene posameznega izdelka oziroma storitve je pri ICŽP (aritmetična sredina) drugačen kot pri HICŽP (geometrijska sredina).

Povprečno ceno vsakega posameznega izdelka oziroma storitve v kraju, ki jo potrebujemo za izračun ICŽP, izračunamo z navadno aritmetično sredino iz cen, zbranih na vseh opazovanih mestih v tem kraju, za izračun harmoniziranih indeksov pa z geometrijsko sredino.

$$\bar{x} = \frac{1}{n} * \sum_{i=1}^n x_i \quad \text{aritmetična sredina}$$

$$G = \sqrt[n]{x_1 * x_2 * \dots * x_n} \quad \text{geometrijska sredina}$$

kjer je:

$\bar{x}$ ... povprečna cena posameznega izdelka oziroma storitve v kraju za ICŽP,

G ... povprečna cena posameznega izdelka oziroma storitve v kraju za HICŽP in HICŽP-CT,

n ... število cen posameznega izdelka oziroma storitve v kraju,

x ... cena posameznega izdelka oziroma storitve.

Povprečno nacionalno ceno vsakega izdelka oziroma storitve izračunamo s tehtano aritmetično sredino iz predhodno izračunanih povprečnih krajevnih cen.

$$\bar{p} = \frac{1}{\sum_{i=1}^n w_i} * \sum_{i=1}^n w_i \bar{x}_i \quad \text{oziroma} \quad \bar{p} = \frac{1}{\sum_{i=1}^n w_i} * \sum_{i=1}^n w_i G_i$$

kjer je:

$\bar{p}$ ... povprečna nacionalna cena posameznega izdelka oziroma storitve,

w_i ... utež posameznega kraja,

n ... število krajev,

$\bar{x}_i$ ... povprečna cena posameznega izdelka oziroma storitve v kraju,

G_i ... povprečna cena posameznega izdelka oziroma storitve v kraju za HICŽP in HICŽP-CT.

Iz povprečnih nacionalnih cen vsakega tekočega in baznega meseca (bazni mesec je december prejšnjega leta) izračunamo za vsak posamezen proizvod *individualne indekse*.

$$T_{t/d} = \frac{\bar{p}_t}{\bar{p}_d} * 100$$

kjer je:

$T_{t/d}$ ... individualni indeks posameznega izdelka oziroma storitve,

t ... mesec,

d ... bazni mesec (december prejšnjega leta),

$\bar{p}_t$ ... povprečna nacionalna cena v mesecu,

$\bar{p}_d$ ... povprečna nacionalna cena baznega meseca (december prejšnjega leta).

Iz individualnih indeksov nato s tehtano aritmetično sredino izračunamo *agregatne indekse*, to je *indekse skupin* (po ECOICOP) in *skupni indeks* po naslednji formuli:

$$I_{t/d} = \frac{\sum_{i=1}^n \frac{p_{ti}}{p_{di}} * w_{di}}{\sum_{i=1}^n w_{di}} * 100$$

kjer je:

$I_{t/d}$ ... indeks skupin oziroma skupni indeks,

t ... mesec,
 d ... bazni mesec (december prejšnjega leta),
 p_{ti} ... povprečna nacionalna cena i -tega proizvoda v mesecu,
 p_{di} ... povprečna nacionalna cena i -tega proizvoda v decembru prejšnjega leta,
 w_{di} ... utež za posamezen proizvod v decembru prejšnjega leta,
 n ... število izdelkov in storitev.

Vsak tako izračunan agregatni indeks (december prejšnjega leta = 100) je *Laspeyresov indeks fiksnega tipa*, kar pomeni, da ga izračunamo z utežmi iz istega baznega obdobja uteži in z istim zajemom proizvodov.

Indeksi, ki se izračunajo na podlagi uteži iz različnih obdobj in z različnim zajemom proizvodov, pa so *verižno povezani indeksi*.

Z letom 2016 smo indekse verižno povezali na podlagi nove indeksne baze, tj. povprečje leta 2015 (povprečje 2015 = 100). Vsi indeksi so zdaj izvedeni in izračunani na podlagi povprečja 2015, in sicer na naslednje načine:

mesečni indeks, ki kaže spremembe cen v tekočem mesecu glede na prejšnji mesec:

$$I_{avg\ 17/jul\ 17} = \frac{I_{avg\ 17/\emptyset\ 15}}{I_{jul\ 17/\emptyset\ 15}} * 100$$

kumulativni indeks, ki kaže spremembe cen v tekočem mesecu glede na december prejšnjega leta:

$$I_{avg\ 17/dec\ 16} = \frac{I_{avg\ 17/\emptyset\ 15}}{I_{dec\ 16/\emptyset\ 15}} * 100$$

letni indeks, ki kaže spremembe cen v tekočem mesecu glede na isti mesec prejšnjega leta:

$$I_{avg\ 17/avg\ 16} = \frac{I_{avg\ 17/\emptyset\ 15}}{I_{avg\ 16/\emptyset\ 15}} * 100$$

povprečni letni indeks, ki kaže spremembe cen od začetka leta do tekočega meseca glede na enako obdobje v prejšnjem letu:

$$I_{(jan...avg\ 17)/(jan...avg\ 16)} = \frac{I_{(jan\ 17+feb\ 17+\dots+avg\ 17)/\emptyset\ 15}}{I_{(jan\ 16+feb\ 16+\dots+avg\ 16)/\emptyset\ 15}} * 100$$

povprečni letošnji indeks, ki kaže spremembe cen od začetka leta do tekočega meseca glede na december prejšnjega leta:

$$I_{(jan...avg\ 17)/dec\ 16} = \frac{I_{jan\ 17/dec\ 16} + I_{feb\ 17/dec\ 16} + \dots + I_{avg\ 17/dec\ 16}}{8}$$

12-mesečni povprečni indeks, ki kaže spremembe cen v zadnjih dvanajstih mesecih v primerjavi s prejšnjimi dvanajstimi meseci:

$$I_{(avg\ 17...sept\ 16/avg\ 16...sept\ 15)} = \frac{I_{(avg\ 17+jul\ 17+\dots+sept\ 16)/12}}{I_{(avg\ 16+jul\ 16+\dots+sept\ 15)/12}} * 100$$

V prejšnjih letih so bili indeksi najprej verižno povezani na podlagi povprečja leta 2000 = 100, kasneje na podlagi povprečja leta 2005 = 100.

Za zagotovitev daljše časovne vrste so indeksi z letom 2016 preračunani na novo bazo, tj. povprečje leta 2015 = 100, in sicer do leta 2000.

TEMELJNA OBRESTNA MERA

Mesečna temeljna obrestna mera za določen mesec se izračuna na eno decimalno mesto kot aritmetično povprečje zadnjih dvanajstih mesečnih stopenj rasti cen življenjskih potrebščin, ki jih računa in objavlja Statistični urad RS.

$$TOM_m = \frac{1}{12} * \sum_{t=1}^{12} S_{t/t-1}$$

kjer je:

TOM_m ... mesečna temeljna obrestna mera,

$S_{t/t-1}$ ... mesečna stopnja rasti ($S_{t/t-1} = I_{t/t-1} - 100$),

$I_{t/t-1}$ ... mesečni skupni indeks cen življenjskih potrebščin.

Februarja je mesečna temeljna obrestna mera enaka januarski.

Letna temeljna obrestna mera za določen mesec se izračuna iz mesečne temeljne obrestne mere na dve decimalni mesti, na konformni način ter z upoštevanjem dejanskega števila dni.

$$TOM_l = \left(\left(\frac{TOM_m}{100} + 1 \right)^{\frac{\text{št.dni v letu}}{\text{št.dni v mesecu}}} - 1 \right) * 100$$

kjer je:

TOM_l ... letna temeljna obrestna mera.

SEZONSKI PROIZVODI

Med **sezonske proizvode** so bili do konca leta 2010 uvrščeni sadje, zelenjava in ribe. Z januarjem 2011 so bile v spremljanje cen sezonskih proizvodov uvedene spremembe: metodologijo spremljanja cen sezonskih proizvodov in izračunavanja njihovih indeksov smo uskladili z zahtevami takrat veljavne zakonodaje v zvezi z minimalnimi standardi za obravnavo sezonskih proizvodov v harmoniziranih indeksi cen življenjskih potrebščin; ta sprememba je začela učinkovati z januarjem 2011. Od januarja 2011 tako med sezonske proizvode spadajo naslednje podskupine izdelkov in storitev: sveže sadje, sveža zelenjava, ženska oblačila, obutev, grelne in klimatske naprave, športna oprema in storitve za rekreacijo. Od januarja 2017 uvrščamo med sezonske proizvode tudi počitniške pakete.

8. OBJAVLJANJE PODATKOV

Podatke objavljamo:

Mesečno:

- Podatkovni portal SI-STAT: Ekonomsko področje – Cene – [Indeksi cen življenjskih potrebščin](#): objavljajo se indeksi cen življenjskih potrebščin po klasifikaciji ECOICOP
- Podatkovni portal SI-STAT: Ekonomsko področje – Cene – [Povprečne drobnoprodajne cene izdelkov in storitev](#): objavljajo se podatki o številu opazovanj in povprečni ceni izbranih izdelkov in storitev
- Prva objava (Cene in inflacija, Cene življenjskih potrebščin – inflacija): »Indeksi cen življenjskih potrebščin, Slovenija, mesečno«
- Prva objava (Cene in inflacija, Cene življenjskih potrebščin – inflacija): »Temeljna obrestna mera, Slovenija, mesečno«
- Elektronska objava (Cene in inflacija, Cene življenjskih potrebščin – inflacija): »Indeksi cen življenjskih potrebščin in povprečne drobnoprodajne cene, podrobni podatki, Slovenija, mesečno«
- Evropski statistični urad (Eurostat).

Polletno:

- Prva objava (Cene in inflacija, Cene življenjskih potrebščin – inflacija): »Harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin s konstantnimi davčnimi stopnjami, Slovenija, mesec«
- Evropski statistični urad (Eurostat).

Letno:

- Podatkovni portal SI-STAT: Ekonomsko področje – Cene – [Indeksi cen življenjskih potrebščin](#): objavljajo se indeksi cen življenjskih potrebščin in letne stopnje rasti po klasifikaciji ECOICOP
- Podatkovni portal SI-STAT: Ekonomsko področje – Cene – [Povprečne drobnoprodajne cene izdelkov in storitev](#): objavljajo se podatki o povprečni letni ceni izbranih izdelkov in storitev ter o kupni moči in količini časa, ki je potreben za zaslužek sredstev za nakup enote posamezne dobrine
- Statøpis.

9. REVIDIRANJE PODATKOV

9.1 OBJAVLJANJE ZAČASNIH IN KONČNIH PODATKOV

Objavljamo le končne podatke.

9.2 PRELOMI V ČASOVNI VRSTI

V časovni vrsti objavljenih indeksov in stopenj rasti ni prišlo do prelomov, zato so vse časovne točke primerljive.

Primerljivost povprečnih drobnoprodajnih cen izdelkov ali storitev z enakim opisom v času (med letom in zlasti v daljšem časovnem obdobju) ni popolna, ker letno posodabljam seznam mest, kjer se cene zbirajo, ter vzorec izdelkov in storitev (seznam artiklov), hkrati pa se v daljšem obdobju spreminja tudi kakovost izdelkov in storitev. Zaradi tega je omejena tudi primerljivost povprečnih cen v času. Pri večjih spremembah kakovosti nekaterih proizvodov (npr. oblačil, avtomobilov, tehničnih proizvodov ipd.) se z ustreznimi metodami izvajajo tudi korekcije cen.

Metodološko pojasnilo o revidiranju podatkov je dostopno na spletni strani <http://www.stat.si/dokument/5296/RevidiranjeStatisticnihPodatkovMPsplosna.pdf>.

10. DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA

- Standardno poročilo o kakovosti za raziskovanje
  - Indeks cen življenjskih potrebščin in harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin (ICŽP, HICŽP),
področje: Cene in inflacija, podpodročje: Cene življenjskih potrebščin – inflacija
<http://www.stat.si/StatWeb/glavnavigacija/metode-in-klasifikacije/porocila-o-kakovosti>
- Letno poročilo o kakovosti za raziskovanje
  - Indeks cen življenjskih potrebščin in harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin (ICŽP, HICŽP),
področje: Cene in inflacija, podpodročje: Cene življenjskih potrebščin – inflacija
<http://www.stat.si/StatWeb/glavnavigacija/metode-in-klasifikacije/porocila-o-kakovosti>
- Reference Metadata in Euro SDMX Metadata Structure (ESMS): Harmonised index of consumer prices (HICP)
http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/EN/prc_hicp_esms_si.html